

Vergaderjaar 1991-1992

22 491

Wijziging van de Algemene Wet inzake rijksbelastingen (uitbreiding van de mogelijkheid van bezwaar en beroep)

Nr. 7

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 10 september 1992

1. Inleiding

In de memorie van toelichting en de memorie van antwoord heb ik uiteengezet dat, indien sprake is van een aanslag aan de meestverdiende echtgenoot waarin bestanddelen van het inkomen van de minstverdiende echtgenoot zijn begrepen, ook laatstbedoelde echtgenoot in de gelegenheid is zelfstandig bezwaar te maken en beroep in te stellen. Dit voorstel ligt geheel in de lijn van het arrest van de Hoge Raad van 27 september 1989, BNB 1990/61. Anders dan de leden van de CDA-fractie kennelijk veronderstellen, houdt dit in dat de minstverdiende echtgenoot eveneens beroep in cassatie kan instellen tegen een uitspraak van de belastingkamer van het gerechtshof. Ik moge verwijzen naar artikel 19 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken.

Met betrekking tot de vraag of de ene echtgenoot een procedure die door de andere echtgenoot is gestart tussentijds zou moeten kunnen «overnemen», wijs ik op het volgende. In de memorie van antwoord heb ik verwoord waarom wordt voorgesteld beide echtgenoten/partners in de gelegenheid te stellen alle rechtsmiddelen te benutten die de wet hun biedt. Ik meen dat zulks de voorkeur verdient boven het «overnemen» van de procedure van de partner omdat men dan afhankelijk is van de wijze waarop de procedure tot dusver is gevoerd en de argumenten zijn gepresenteerd. Het is – zoals eerder gezegd – denkbaar dat de partners niet dezelfde belangen hebben en derhalve ook andere redenen hebben om tegen een aanslag in bezwaar te komen of tegen een uitspraak van de inspecteur in beroep te gaan. Zeker wanneer een procedure reeds tot aan het beroep in cassatie gevorderd is, zou dat de «overnemende» partner kunnen beletten op passende wijze zijn argumenten in stelling te brengen. In een cassatieprocedure gaat het immers niet meer om vaststelling van feiten, maar om toepassing van het recht. Om te voorkomen dat niet volledig recht wordt gedaan aan de argumenten van de «overnemende» partner, heb ik er de voorkeur aan gegeven dat elk van de partners over de mogelijkheid van een volledige rechtsgang beschikt. Dat kan onder omstandigheden enige tijd meer vergen dan bij «overneming», maar die tijd kan – zoals ik in de memorie van antwoord heb gezegd – beperkt van duur zijn door de mogelijkheden om op een versnelde procedure aan te dringen.

Voor de volledigheid kan ik hieraan toevoegen dat ook bij de voorbereiding van het toekomstige uniforme procesrecht onder ogen is gezien of een (mede)belanghebbende in de gelegenheid zou moeten worden gesteld tussentijds «in de procedure» van een (andere) belanghebbende te kunnen treden. Als algemeen uitgangspunt is deze gedachte verworpen, zoals blijkt uit het voorgestelde artikel 6.2.6a van de Algemene bestuurswet dat is opgenomen in het wetsvoorstel Volttooiing eerste fase rechterlijk organisatie (Kamerstukken II 1991/92, 22 495, nr. 2). De toelichting op deze bepaling vangt aan met de volgende passage: «Dit artikel beperkt het beroepsrecht tegen op bezwaar respectievelijk in administratief beroep genomen besluiten in zoverre, dat het recht om door te procederen in beginsel slechts toekomt aan de belanghebbende die daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen dan wel administratief beroep in te stellen».

2. Het voorstel

Met de leden van de CDA-fractie ben ik het eens dat echtgenoten elkaar over en weer van relevante informatie moeten voorzien om te bereiken dat zij op correcte wijze aan hun fiscale verplichtingen kunnen voldoen. Van dit uitgangspunt is de huidige wetgeving doortrokken, hetgeen kan worden geïllustreerd met een voorbeeld uit de inkomstenbelasting. Aangifte door een (huwelijks)partner over toegerekende bestanddelen van het inkomen van de andere partner is immers slechts mogelijk indien de partners elkaar op dit punt over en weer hebben ingelicht. Hiervoor is in de belastingwetgeving geen afzonderlijke verplichting opgenomen, gesteld al dat een verplichting tot verstrekking van inlichtingen als hier bedoeld in de belastingwetgeving zou thuis horen. In dit licht bezien bestaat er dan ook geen aanleiding thans voor de uitzonderlijke situatie dat de minstverdienende partner zelfstandig in bezwaar of beroep wenst te gaan een uitdrukkelijke informatieverplichting van de meestverdienende partner jegens de minstverdienende partner in de wet op te nemen.

Voor het geval de partners niet meer «on speaking terms» zouden zijn, heb ik overigens wel een voorziening opgenomen in de voorgestelde artikelen 23, tweede lid, en 26, tweede lid, laatste volzin, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Daarin wordt de inspecteur de bevoegdheid verleend op verzoek de voor bezwaar of beroep van belang zijnde gegevens te verstrekken aan de partner van degene die aangifte heeft gedaan.

Zoals de leden van de D66-fractie terecht in herinnering brengen maakt het voorgestelde artikel 23, tweede lid, AWR een inbreuk op de geheimhoudingsverplichting van artikel 67 AWR. Om te voorkomen dat de vertrouwelijke inkomens- of vermogensgegevens in vreemde handen terecht zullen komen, zal de inspecteur zich onder omstandigheden moeten vergewissen van het feit dat de gegevens bij de juiste persoon terechtkomen. Het is derhalve in het belang van degene die de inspecteur om informatie vraagt klaarheid omtrent zijn identiteit te verschaffen, bij voorbeeld door middel van het tonen van een identiteitsbewijs. Het enkel overhandigen van een uittreksel uit het bevolkingsregister zal in de gevallen dat twijfel bestaat over de identiteit van degenen die om gegevens verzoekt naar mijn oordeel meestal niet voldoende zijn.

Deze leden vragen voorts of ook in de fase van de voorlopige aanslagregeling een verzoek om ambtshalve vermindering kan worden ingediend. Het ligt naar mijn mening voor de hand dat de lijn die met dit wetsvoorstel wordt gevolgd ook doorgetrokken wordt naar de voorlopige aanslagen. Als de partner van degene die een voorlopige aanslag heeft ontvangen aannemelijk maakt dat deze aanslag vermoedelijk te hoog zal zijn, zal de inspecteur de aanslag op een desbetreffende verzoek herzien. Hiertoe zal – dit ter informatie van deze leden – in artikel 20 van de Uitvoeringsbeschikking Algemene wet inzake rijksbelastingen 1964 een voorziening worden getroffen.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort